

1.søndag i advent 2021 (Brande kirke 28.11.21)

Salmer

74 Vær velkommen Herrens år
78 Blomstre som en rosengård
84 Gør døren høj gør porten vid
80 Tak og ære være Gud
733 Skyerne gråne

*Denne hellige lektie skriver profeten Esajas: Dette siger Gud Herren: Epistlen skriver apostlen Paulus til romerne: I kender tilmed timen og ved, at det er på tide at stå op af søvne. For nu er frelsen os nærmere, end da vi kom til tro. **Natten er fremrykket, dagen er nær.** Lad os da aflægge mørkets gerninger og tage lysets rustning på. Lad os leve sømmeligt, som det hører dagen til, ikke i svir og druk, ikke løst og udsvævende, ikke i kiv og misundelse, men iklæd jer Herren Jesus Kristus, og vær ikke optaget af det kødelige, så det vækker begær. Rom 13,11-14*

*Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus: Da de nærmede sig Jerusalem og kom til Betfage ved Oliebjerget, sendte Jesus to disciple af sted og sagde til dem: »Gå ind i landsbyen heroverfor, og I vil straks finde et æsel, som står bundet med sit føl. Løs dem, og kom med dem. Og hvis nogen spørger jer om noget, skal I svare: Herren har brug for dem, men vil straks sende dem tilbage.« Det skete, for at det skulle opfyldes, som er talt ved profeten, der siger: »Sig til Zions datter: **Se, din konge kommer til dig,** sagtmodig, ridende på et æsel og på et trækdyrs føl.« Disciplene gik*

hen og gjorde, som Jesus havde pålagt dem. De kom med æslet og føllet og lagde deres kapper på dem, og han satte sig derpå. Den store folkeskare bredte deres kapper ud på vejen, andre skar grene af træerne og strøede dem på vejen. Og skarerne, som gik foran ham, og de, der fulgte efter, råbte: »Hosianna, Davids søn! Velsignet være han, som kommer, i Herrens navn! Hosianna i det højeste!«

[Matthæusevangeliet 21,1-9](#)

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas: Jesus kom også til Nazaret, hvor han var vokset op. På sabbatten gik han efter sædvane ind i synagogen, og han rejste sig for at læse op. Man rakte ham profeten Esajas' bog, og han åbnede den og fandt det sted, hvor der står skrevet:

*Herrens ånd er over mig,
fordi han har salvet mig.
Han har sendt mig
for at bringe godt budskab til fattige,
for at udråbe frigivelse for fanger
og syn til blinde,
for at sætte undertrykte i frihed,
for at udråbe et nådeår fra Herren.*

*Så lukkede han bogen, gav den til tjeneren og satte sig, og alle i synagogen rettede spændt øjnene mod ham. Da begyndte han at tale til dem og sagde: »I dag er det skriftord, som lød i jeres ører, gået i opfyldelse.« Alle gav de ham deres **bifald** og **undrede sig** over de nådefulde ord, som udgik af hans mund, og de spurgte: »Er det ikke Josefs søn?« Han svarede dem: »I vil sikkert bruge denne talemåde mod mig: Læge, læg dig selv! og sige: Vi har hørt om alt det, der er sket i Kapernaum; gør det samme her i din hjemby!« Men han sagde: »Sandelig siger jeg jer: Ingen profet er anerkendt i sin hjemby. Og jeg siger jer, som sandt er: Der var mange enker i Israel på Elias' tid, dengang himlen var lukket i tre år og seks måneder, så der blev stor hungersnød i hele landet; og Elias blev ikke sendt til nogen af dem, men til en enke i Sarepta i Sidons land. Og der var mange spedalske i Israel på profeten Elisass tid; og ingen af dem blev rensset, men det blev syrereren Na'aman.« **Alle i synagogen blev ude af sig selv af raseri**, da de hørte det; de sprang op, jog ham ud af byen og drev ham*

hen til kanten af det bjerg, deres by var bygget på, for at styrte ham ned. Men han banede sig vej imellem dem og gik. Luk 4,16-30

Prædiken

Fra den kendte julesalme véd vi, at Jesus blev født i Betlehem. Men det var ikke dér, han kom fra, det var ikke der han voksede op. Det var i Nazareth. Og da han først begyndte at lukke sådan rigtigt op for, hvad han havde at sige til verden, så skete det netop i hans hjemby, Nazareth. Det var der, han første gang tog **offentligt** til orde.

Nazareth ligger i Galilæa. Men det var nede i Judæa, der var virkelig hot. Hvis man boede i den store by Jerusalem dernede sydpå, så så man cirka på Nazareth som københavnere ser på Brande: Det er langt ud på bøh-landet, det er der, hvor kragerne vender.

”Kan noget godt komme fra Nazareth?” sagde man i fuld alvor.

Jesus kom fra Nazareth. Hans mor hed Maria og hans bonusfar hed Josef.

De mennesker, som boede i Nazareth dengang, var alle sammen **jøder** – incl. Jesus. Man havde altså en meget stærk bevidsthed om, at man tilhørte det

udvalgte folk. Hvis man var en dreng, så var man **omskåret** og der var en masse madvarer, som man ikke måtte spise. Ikke fordi de var usunde, men fordi Gud havde sagt, at de var **urene**. Jødernes helligdag lå om lørdagen, den kaldtes for **sabbatten** – som er hebraisk og betyder ”hviledagen”. Jøderne havde også et helligt hus, et Gudshus, hvor de holdt gudstjeneste – det kaldtes for **synagogen** – det er græsk og betyder ”forsamlingshuset”. Hvor 10 jødiske mænd ønskede en synagoge, der kunne den bygges. Og så kunne man holde gudstjeneste hver lørdag.

Jøderne havde selvfølgelig også en hellig bog – vi kalder den i dag for det gamle testamente. Det kaldte jøderne den ikke selv – de kaldte den **TANAK**, som er en forkortelse for Torah, Neviim og Ketubim, det var igen hebraisk og betød : ”loven, profeterne og skrifterne”.

Med denne lille beskrivelse i datid er vi nu ved at være landet i Nazareth. Vi forstår ligesom Nazareth lidt bedre. Vi har fået sat scenen. Nu kan Jesus komme ind på den.

Vi går fra datid til nutid.

Jesus kommer tilbage til byen. Det fortælles, at han også har været i andre byer og undervist i synagogerne. Nu kommer han så til sin barndomsby og går straks ind i synagogen. Det er sabbat og derfor er alle forsamlet. Da de ser, at Jesus er tilbage – de har hørt meget godt om ham – så stiller de ham straks centralt og udleverer den hellige tora-rulle, ikke en bog men en kæmpe **papirsrolle**, og det er **Profeten** Esajas.

En profet er ikke én, som spår mere eller mindre præcist om fremtiden. En profet er en, som siger sandheden og giver menneskene håb fra Gud.

Jesus begynder at læse op af skriftrullen:

Herrens ånd er over mig,
fordi han har salvet mig.
Han har sendt mig
for at bringe godt budskab til fattige,
for at udråbe frigivelse for fanger
og syn til blinde,
for at sætte undertrykte i frihed,
for at udråbe et nådeår fra Herren.

Jesus har nu læst disse ord op fra Bibelen. Han lægger skriftrullen væk. Ser op på dem og ser på alle dem, som er kommet ind i synagogen:

»I dag er det skriftord, som lød i jeres ører, gået i opfyldelse.«

De giver han deres bifald, for det var da dejlige ord - og de undrer sig samtidig: Hør er det ikke Jesus Josefsen, den uægte søn nede fra hjørnet? Ham, som Maria har fået med en anden og som Josef har taget til sig?

Da Jesus mærker deres mistro og modvilje, fortæller han to historier – om **enken i Sarepta** og **syreeren Naaman**; de pointerer begge to, at det er slut med at være det udvalgt folk. Nu er Gud også Gud for de fremmede og ikke kun for jøderne. Jesus er kommet med en ny forståelse, en ny udlægning af deres gamle ord.

Den gamle forståelse er forbi, en ny forståelse er blevet til.

Dette fylder alle i synagogen med raseri. De ”blev ude af sig selv af raseri”, hvilket er et meget stærkt udtryk. Der breder sig snart en faretruende lynchstemning i lokalet; Jesus bliver drevet ud af synagogen for sine prædiken og op på et højt bjerg; de vil styrte ham ned fra det.

”Men han banede sig vej imellem dem og gik”.

Sådan slutter Lukas nøgternt beretningen.

Kære brødre og søstre i Herren i Brande!

Denne historie er i dag blevet læst op i kirken, ikke for at fortælle og mærkværdige hændelser i gamle dage, men for at gøre Guds levende nutid gældende. Det har vidtgående konsekvenser:

For det første: Ingen har nogen har nogensinde set Gud, men Jesus er den, som oversætter ham til os. Vil du kende Gud, så lyt til Jesus, lad dig fylde af hans ånd – ligesom han selv er opfyldt af Guds ånd.

Der kræves kun et åbent sind, et modtageligt hjerte. Sænk paraderne. Skru ned for ironien og distanceblændertiet.

For det andet: Det, som Jesus siger om de fremmede, Enken fra Sarepta og syreren Naaman, er langt mere vidtgående, end vi tror.

Hvis vi skal oversætte disse personer: enken fra Sarepta og syreren Naaman til nutidsdansk, så siger Jesus følgende:

Kære danskere – I har hygget jer for længe; Gud er ikke noget, som man parfumerer sig med ved festlige lejligheder.

Jeg foretrækker så langt en ærligt søgende og protesterende ateist, en menneskelig muslim med hjertet på rette sted, en jøde der er kommet i tvivl om sin religion, jeg foretrækker så langt lidenskab, frem for jeres fjerne vanekristendom, som efterhånden er blevet berøvet ethvert indhold – også selv om det er nævnt i partiprogrammer og hensigtserklæringer. Ordene er der, men indholdet er blevet væk i jeres meget fornemme kulturkristendom, som I ovenikøbet påberåber jer, har været hos jer i tusind år.

Men kristendom er at lytte til mig og følge mig. Og Med hensyn til de fremmede i landet, så kan I lære af deres lidenskab for Gud, der ærlige søgen efter hans herlighed, deres længsel efter Guds kærlighed.

Disse ord siges altså af ham, som samtidig siger profetisk gør håbet gældende:

Herrens ånd er over mig,
fordi han har salvet mig.
Han har sendt mig
for at bringe godt budskab til fattige,
for at udråbe frigivelse for fanger
og syn til blinde,

for at sætte undertrykte i frihed,
for at udråbe et nådeår fra Herren.

Men altså: Fattige? Fanger? Blinde? Undertrykte? Har vi sådanne folk i Brande?

Der kan være dem af os, som er så *fattige*, at vi kun kan forstå os selv i sammenligningen med andre, i antallet af likes. Jesus sætter en anden dagsorden: Du er i en kategori for sig, for du er skabt i Guds billede.

Der kan være dem af os, som er *fanger* af vores egen selvfedme og selvovertvurdering. Jesus kan du kun komme i kontakt med gennem ydmyghed. Din fuldkommenhed ligger i hans kærlighed.

Blindhed? Er der nogen som døjer med det? Der kan være dem i blandt os, som er blinde for dét, som virkelig bærer: trofast kærlighed. Fra Gud og næsten.

Er der nogen *undertrykte*? Man kan være undertrykt af manglende selvtillid og af storhedsvanvid. Varianter af selvovertagethed inden for den samme bundne skala. Til dem lyder ordet: åbn dit hjerte og se dit medmenneske, din medrejsende på livets vej.

Alt dette ligger gemt i Jesus oplæsning af profeten Esajas: At sige sandheden til og skabe håb blandt menneskene.

Jeg ønsker alle en inspirerende og eftertænksom adventstid frem mod lysets fødsel i mørkets dyb.

Kirkebøn

Kære himmelske far - du skjuler din herlighed for de kloge og begavede og åbenbarer den for barnlige sjæle. Vi beder dig: Skænk os en velsignet adventstid, hvor din fylde til sidst møder vores tomhed, i tidens fylde – julenat!

Vi beder for de syge, de døende og ensomme: Fyld også dem med sandhedens ånd og lad dem og os forstå, at det er når vi er allermest skrøbelige, at du er os nærmest. Giv os alle ånd og viisdom til at vidne om den opstandne Kristus - og ikke os selv, for han er Opstandelsen og Livet...

Giv også lydørhed og dømmekraft til dem, som er blevet betroet et særligt ansvar:

Statsministeren og folkettinget
borgmesteren og byrådet
politiet og domstolene
lærere og pædagoger
fædre og mødre.

Oplys Dronning Margrethe og hendes familie i deres opgaver for Danmark.

Vi beder for vort fædreland og for det Europa, som vi er omgivet af. Ja: Lad dit ord når ud til det yderste af vores verden og ind til det inderste af vores hjerte.

Lad os have vort borgerskab i himlen og begge ben solidt plantet på jorden, ja, giv os tillid til dig og skønsomhed overfor hinanden indtil det himmelske Jerusalem sænker sig over vort liv og du bliver alt i alle.